

ІєРАРХІЧНІ ВІДНОСИНИ МІЖ КРУКОМ І ГРАКОМ НА ГНІЗЛОВО-ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ РІВНІ. В орнітології існує явище ієрархії або домінанта і субдомінанта, коли вид-субдомінант змушений підпорядковуватися виду-домінанту. Такі принципи відносин можуть проявитися в різний період часу і на різному рівні. Наприклад, в зимовий період синиця чубата *Parus cristatus* L. / займає домінантне положення по відношенню до інших членів зграї, а от на годівницях ієрархічність зменшується в ряду смовзик *Sitta europaea* L. / - синиця блакитна *Parus caeruleus* L. / синиця велика *P. major* L. / . Спостереження за іншою групою птахів /Воронові/ показали, що тут ієрархічність може проявитися на гніздово-територіальному рівні. В лютому 1986 р. на цвинтарі с.Датинь Раднівського р-ну Волинської обл. спостерігали шлюбні ігри круків

/*Corvus corax* L. / . Це явно свідчило, що птахи вибрали майбутню гніздову ділянку. До цього часу тут знаходилась гніздова колонія грака /*C. frugilegus* L. / /близько 15 гнізд/. Таким чином, круки ще до появи граків зайняли їх гніздову територію, а головне утримали її без конфліктних ситуацій. Такі відносини свідчать, що крук займає домінуюче положення по відношенню до грака. В.І.Шкаран.

Hierarchical relations between the Raven and the Rook in the nesting-territorial aspect. - V.I. Shkaran. - An example of the Raven domination is represented.

адреса автора: Україна / Ukraine /, 264648, Полинська обл., Любомльський р-н, сан. лісова пісня /біогеостационар ДДУ/, Шкаран В.І.